

VOZÁR PÉTERNÉ

KÖZKINCS a Nyugat-Balatonnál

2008 őszén a Keszthely–Hévíz Kistérségi Civil Egyeztető Fórum titkáráként dolgoztam a Keszthely és Környéke Kistérségi Többcélú Társulásnál, amikor a térségi honlap feltöltése közben a KÖZKINCS 2008-as kiírásra bukkantam. Nagyon felkeltette az érdeklődésemet a lehetőség. „Ezt a pályázatot rám szabták” – gondoltam. Pedagógus végzettségem, civilként végzett közművelődési tevékenységem kiteljesedésének lehetőségét láttam a pályázatban. Úgy éreztem, a kiírásban szereplő célok teljesen megegyeznek azokkal a feladatokkal, amelyeknek elvégzése szükséges a mi térségünkben. Egyeztetve a munkaszervezet vezetőjével és a kistérségi társulás tagjaival, arra az elhatározásra jutottunk, hogy megpróbálkozom a pályázat írásával és kivitelezésével. Mind a Kerekasztalra mind a referens foglalkoztatására nyújtottunk be anyagot, sikerrel.

Örvendetes, hogy a kiíró a kistérségi munkára gondolt, a referens fontos összekötő kapocs a települések, és vertikálisan is a települések és a megye között. Csak pénzügyi támogatással lehet rávenni a forráshiánnyal küzdő térségeket, hogy külön embert foglalkoztassanak a témában.

Nagy izgalommal készültünk az első Kerekasztal-ülésre. Igyekeztem számba venni a térségben lévő közművelődési intézményeket, településeket, civil szervezeteket. Valamennyien levelet kaptak az első ülésre. A nagyobb intézmények vezetőit személyesen látogattam meg. Ez nagyon fontos mozzanatnak bizonyult a későbbiekben, hiszen a Helikon Kastélymúzeum bevonása egy ilyen projektbe félsikernek számít a térségben. Nagyban tudtam támaszkodni a személyes ismeretségekre, amelyek egyrészt a térségben eddig eltöltött életemből fakadtak, másrészt a kistérségnél civilként végzett munkám nyomán jöttek létre.

Az elküldött meghívókhoz képest kb. 30% jelent meg, de képviseltették magukat a települések, a nagy intézmények, mint a Balatoni Múzeum, a Pannon Egyetem Georgikon Kara, a Goldmark Művelődési Központ, Keszthely, Zalaapáti, Gyenesdiás, Bókaháza, Vállus, Zalaszántó települések önkormányzata. Hasznosnak bizonyult, és ezt azóta is folytatjuk, hogy minden résztvevő bemutakozzon és közben elmondhassa aktuális programjait, tevékenységét. Ez feloldja a rendezvény előadás jellegét, ismeretséghez segít. A Kerekasztal egyik

legnagyobb eredménye az, hogy a térség szereplői megismerték egymást, és elkezdtek közösen gondolkodni, tevékenykedni. A városiak „észrevették”, hogy a térségben milyen értékek vannak, kikre tudnak támaszkodni munkájuk során.

Az ülések most már különböző helyszíneken zajlanak. Kisbuszt szervezünk az utazás könnyítésére, ez sikeresnek bizonyult. Érdeklődve járjuk a térséget, sok érdekeset látunk. Egy idő után presztízskérdéssé vált, hogy ki hívja meg a Kerekasztalt. Senki sem akart kimaradni.

Az adatok gyűjtése szintén hasznosnak bizonyult. Még sosem készült ilyen átfogó adatbázis a térségről. Magunk is rácsodálkozunk a körülöttünk lévő értékekre. A Kerekasztal tagjai nagy élvezettel figyelik a látnivalókat. Eredményeinket a kistérségi honlapon tesszük közzé – www.kesthelytarsulas.hu –, ahol külön KÖZKINCS oldalon olvashatják az aktuális híreket, pályázatokat, a beszámolókat a kerekasztalokról. Két ülés között e-mail-en tartjuk egymással a kapcsolatot.

Kerekasztal ülés Zalaapátiban

A 2008-as évben rendkívül sok Kerekasztal ülést vállaltunk, szám szerint. tizenhetet. Ez azt jelentette, hogy kéthetente találkoztunk. Számomra nagy volt a feladat, de a sűrű találkozások összetartó csapatává alakították a résztvevőket. Az első év végére már nem kellett az én közvetítemem, keresték a hivatalos és

nem hivatalos összejöveleteket. Most, a második évben már ritkábban találkozunk, nagyon összegyűlik a megbeszélő a két ülés között.

Térségünkben rendkívül fontos, hogy ne csak a közművelődési szakemberek találkozzanak, de a civil egyesületeken keresztül bevonjuk a térségi turisztika szereplőit is. Az ő munkájukat is segíti a Kerekasztal, fellépőket gyűjt a rendezvényekhez, programcsomagokat turisztikai ajánlatokká bont, készül a látóvalók adatbázisa, a háttértelepülések megismerése.

A program népszerűségét mutatja, hogy egy térséget kiválóan ismerő területfejlesztési szakember, több civil szervezet elnöke, valamennyi rendezvényünkön részt vett, mondván hiába járja a térséget immár 30 éve, ilyen komplexen még egy települést sem látott, és számára is újdonságokat tartalmaznak a bemutatkozások.

Egy másik érdekes szempont az egyik polgármesterasszonytól származik. Elmondta, hogy a legtöbb fórumon manapság „panaszkodni illik”, nincs rá lehetőség, hogy az elért eredményeket bemutassák. Ezért is örült látogatásunknak, mert itt minden szépet és jót elmondhatott falujáról.

Általánosságban elmondható, hogy a településvezetők örültek jövetelünknek, összehívták a falu közművelődési és civil vezetőit. Igyekeztek teljes körűen bemutatni a falut, megismertetni vendégekkel a település életét. Az üléseken a vidám volt a hangulat, és a csapatépítés mellett komoly szakmai munka is folyt, hiszen 110 oldalas koncepciót, 11 adatbázist, rendezvénynaptárt, Kalendáriumot, programcsomagokat állítottunk össze.

Általános véleményként hangzott el, hogy a mozgókönyvtárak normatívája segítségével már szépen felújításra kerültek a könyvtárak, nagyon elkélne a segítség a művelődési házak infrastrukturális fejlesztésénél – és nem csak IKSZT méreteken – vagy rendezvények szervezésénél. Jó lenne, ha több mindegyikre lehetne fordítani az összeget.

Egy év munkája nyomán a Kerekasztal elismert szereplője lett a térségi közművelődésnek. A résztvevők és a kívülállók előtt is ismertté vált, belekerült egy térséget bemutató könyvbe, rendszeres híradás van róla a médiákban. A regionális rádió is beszámolt a munkánkról.

Jó ötletnek tartom a rendezvényes pályázatot, ez kell, hogy a végső célja legyen az üléseknek. Itt valósulhat meg legjobban a közös munka.

Eddigi munkám folyamán az a tapasztalatom, hogy a Kerekasztal működéséhez szükség van egy ember munkájára. Referens nélkül fél siker a kerekasztal. A referens akkor tud megfelelően dolgozni, ha nem látják el más feladatokkal, hanem teljes egészében erre a munkára tud koncentrálni. Abban az esetben, ha megszűnik a bértámogatás, azonnal más feladatokat fognak az emberhi-

ánnyal küzdő társulások a referensre zúdítani, s ezek között csak egy lesz a közművelődési munka.

Nem tartom szükségszerűnek, hogy különleges végzettséggel rendelkezzen a referens. Elsősorban emberi hozzáállásról, munkaszeretetről szól ez a feladat. Azt hiszem, nem azok lettek a legsikeresebb referensek, akiknek a legtöbb végzettségük volt. Ez elsősorban koordinátori munka, nem animátori. „Népművelőnek nem tanul az ember, arra születni kell.”

Nagy szükség van a referensek gyakori találkozására, a tapasztalatcserére. Elképzelhető ez a megye koordinálásával, vagy a kerekasztalok egymás közti meghívásával. Adott esetben két kistérség együttes kerekasztalára is sor kerülhet. (Tervben van a keszthelyi és hévízi kistérség együttes ülése.) Reméljük, hogy a program a következő években is folytatódik, hiszen csak így tud az elvégzett munka gyümölcse megélni. A találkozásokból komoly összefogás, közös projektek kelhetnek életre a közművelődési referensek segítségével.